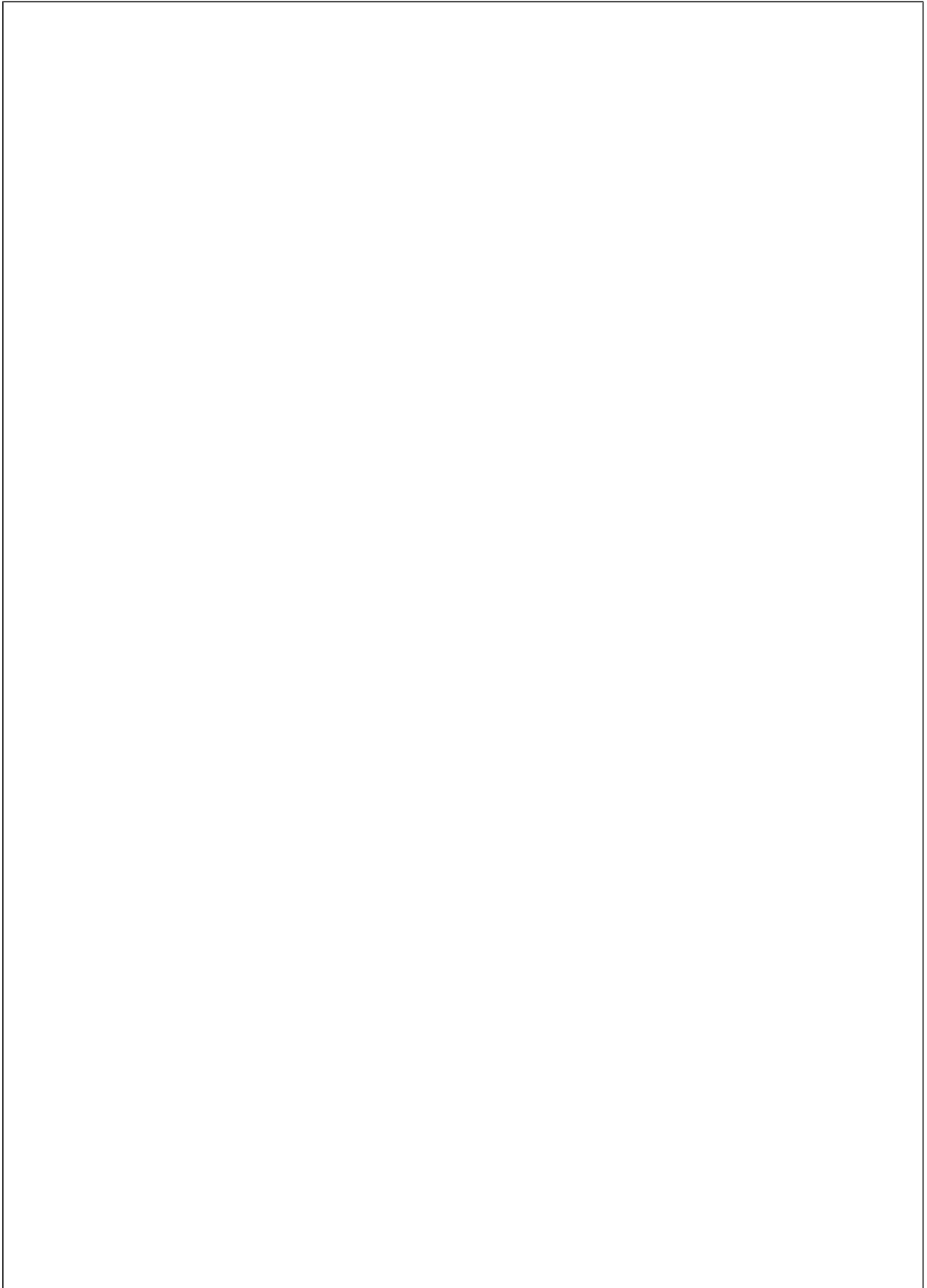

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/207132,Zespol-pracownikow-BPiI-IPN-przeprowadzil-prace-poszukiawcze-na-Wilenszczyznie.html>
27.02.2026, 17:49

Zespół pracowników BPiI IPN przeprowadził prace poszukiwawcze na Wileńszczyźnie

30.09.2024

We wrześniu br. zespół pracowników Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził prace poszukiwawcze na Wileńszczyźnie.

W dniach 10 – 16 września 2024 r. na Litwie zespół pracowników Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził trzeci etap prac w lesie, w okolicy miejscowości Posol nad rzeką Solczą. 18 listopada 1944 r., w akcji odbijania więźniów z rąk oddziałów wojsk wewnętrznych NKWD zginęło 24 żołnierzy z oddziału Franciszka Wojciechowicza ps. „Bocian”, ze Zgrupowania Północ Nowogródzkiego Okręgu Armii Krajowej dowodzonego przez Jana Borysewicza ps. „Kryśia”. Po starciu żołnierze zostali pochowani w miejscu śmierci. Szczegółowa analiza raportu sowieckiego oraz zebranych informacji od miejscowych Polaków, w świetle istniejących map i zdjęć lotniczych z okresu przed i II wojny światowej, pozwoliła specjalistom precyzyjnie określić miejsca, w których rozgrywała się próba odbicia jeńców 18 listopada 1944 r. Na podstawie zebranych danych wyznaczono obszar badań, w którym poszukiwania jest mogiła. W trakcie tegorocznego, trzeciego etapu, wykonano 587 sondaży wiertniczych i jeden wykop sondażowy, w miejscu wystąpienia zakłóceń gruntu. Nie natrafiono na ślady pochówku. Prace będą kontynuowane w przyszłym roku.

W dniach 17 – 20 września 2024 r. zespół pracowników Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził badania terenowe na obszarze należącym dawniej do wsi Dębniaki (obecnie jest to teren w granicach administracyjnych Wilna). Prace przeprowadzone zostały na terenie, który wskazała pani Krystyna Sobotkiewicz (z domu Warłamówna) jako miejsce pochówku polskiego ułana, który zginął we wrześniu 1939 r. Zapamiętała, że niedługo po 17.09.1939 r., w niedużej odległości od jej rodzinnego gospodarstwa, ułani polscy stoczyli bój z sowietami. Polacy przegrali potyczkę. Trzech z nich dobiegło do domu państwa Warłamów przez las. Zdjęli mundury i założyli odzież cywilną, którą otrzymali od gospodarza a konie puścili wolno. Żołnierze przynieśli ze sobą towarzysza broni, który, gdy dotarli do Dębniaków, już nie żył. Został pochowany w lasku, nieopodal domu. W miejscu pochówku, które wskazała pani Krystyna, ojciec posadził brzoźkę. O drzewo dbała cała rodzina. Wokół rosły również inne drzewa – sosny, świerki. Wspomnianą brzozę rodzina pani Krystyny opiekowała się do czasu, gdy się stamtąd wyprowadzono (około 1980 r.). Wówczas dom został zburzony. Z lasu zaś korzystali okoliczni mieszkańcy. Wiele drzew, w tym wspomniana brzoza zostało wyciętych. W wyniku przeprowadzonej kwerendy i analizy archiwalnych materiałów kartograficznych (przedwojenne mapy, zdjęcie lotnicze z 1944 r.) ustalono obszar prac. Wykonano 749 sondaży wiertniczych oraz założono sześć wykopów sondażowych w miejscach, w których wystąpiły zakłócenia gruntu. Grobu nie odnaleziono. Prace będą kontynuowane w kolejnym roku.

Prace Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN na Wileńszczyźnie wsparli wolontariusze ze Stowarzyszenia Odra – Niemen.

dr Dominika Siemińska, BPiI IPN

30.09.2024 r.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Poszukiwania